

дане на толкова очаквания и за създаване на военната психоза е могло да пада известно подозрение за необмислена дързост. Правъл ли си е той самъ укори? Страдала ли е съвѣстта му отъ самообвинение за злоупотреба съ довѣрието на добрия народъ? Или всичката вина се е стоваряла върху „невѣрната човѣшка сждба“, която кара да отлитатъ „въ бездната на неизвестността“ толкова надежди за щастие, и върху коварната европейска дипломация, подкрепила най-активно отоманското владичество, „за срамъ и позоръ на човѣчеството“? Движейки се въ мислитъ и чувствата си по нѣкои отъ тѣзи насоки, и въ пленъ на убийствени съмнения, Селимински долавя съвсемъ ясно тежкия преломъ, смутътъ, настъпилъ въ душитъ на сливенци. И той разказва въ споменитъ си:

„Първата радостъ се обърна на най-горчива скръбъ. Цѣлиятъ народъ, разочарованъ, почна да се тревожи, мислейки за грозното бждаще. Никаква дума не можеше да го настърдчи, нито да го освѣтли, какъ да избѣгне неминуемия погромъ. Беднитъ, нѣмайки много да загубятъ, скърбѣха по-малко, а по-заможнитъ търговци и други, свързани чрезъ вземане-даване съ разни градове въ Турция, съзираха съсипията както на паритъ си, прѣснати навсѣкжде, така и на имотитъ си, и скърбѣха най-отчаяно. Нѣкои решиха да се защищаватъ съ оржжие. А гръцката класа не само че всѣваше раздоръ и несъгласие всрѣдъ обществото, мислейки, че така ще се препоржча по-добре предъ бждащата турска властъ, но и клеветѣше, като съобщаваше писмено на владиката въ Одринъ, па и на самото турско правителство, за всичко, което ставаше. А народътъ, като не можеше вече да живѣе съвмѣстно съ турцитъ, реши да се пресели въ Русия, хранейки се съ благи надежди за щастливо бждаще въ едноплемената и едновѣрна държава“.

Сливенци изживѣвали мжчителни колебания. Тѣ стояли предъ дилемата: или да се преселятъ, понасяйки грамадни загуби, или да останатъ, рискувайки да си навлѣкатъ грозно-турско отмъщение. Пжтувайки между Сливенъ и Котелъ, английскиятъ капитанъ Слейдъ чулъ отъ населението, което уговарялъ да не се изселва, думитъ: „Ние знаемъ, че султанътъ ще си отмъсти; ние се съединихме съ неговия неприятелъ, ограбихме, избихме мохамедани; можемъ ли да очакваме прошка?“ И русинътъ Фонтанъ, отъ главната квартира на